

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Uppdrag. Dialogmöten barn- och utbildningsnämnden

Förlag till beslut

Informationen tas emot

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden har uppdragit åt utbildnings- och arbetslivsförvaltningen att planera dialogmöten om den demografiska utvecklingen och skolorganisationens framtid på Gotland. På grund av minskande barn- och elevkullar, med en förväntad minskning på 1848 barn/elever över tio år, står förskola och grundskola inför ekonomiska utmaningar. Budgeten beräknas minska med 123 miljoner kronor under 2026-2034. Informationsmöten planeras för hösten 2025 för att informera medborgarna om situationen och nödvändiga anpassningar.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden har gett utbildnings- och arbetslivsförvaltningen i uppdrag att planera för dialogmöten tillsammans med nämnden runt om i Region Gotlands skolområden kring den demografiska utvecklingen och skolorganisationens framtid. (BUN §44 2025-03-25) Detta mot bakgrund av de kraftigt vikande barn- och elevkullarna. Det handlar om en minskning med 1848 barn/elever under en tioårsperiod. Detta enligt senaste befolkningsprognosen för Gotland som brutits ned i en delområdesprognos/skolprognos. Den nya demografiska verkligheten gör att förskola och grundskola får stora ekonomiska utmaningar till följd av detta. Totalt sett under 2026-2034 beräknas minskningen av antalet barn och elever reducera barn- och utbildningsnämndens budget med motsvarande 123 miljoner kronor. Detta samtidigt som nämndens verksamheter har fortsatt behov av att göra investeringar i nuvarande lokaler, men även viss nybyggnation vilket leder till ökade kostnader.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har tidigare fått i uppdrag av nämnden att kontinuerligt se över förskoleorganisationen för att kunna nå en budget i balans. Hittills har nämnden med anledning av denna fattat beslut om avveckling av Förskolan Klubbsvampen i Visby och Eskelhem förskola, vilket sker vid årets sommarsammanslagningar.

En översyn har även gjorts av skolorganisationen i norra Visby för att anpassa antalet utbildningsplatser utifrån den vikande elevprognosen, som visat att

skolupptagningsområdet för norra Visby tappar 25 procent av elevunderlaget. Den 26 november 2024 beslutade nämnden därför att avveckla Polhemskolan från och med läsåret 2025/2026.

Nämnden är medveten om de stora utmaningar som barn- och elevtappet innebär och vill därför informera och skapa handlingsberedskap.

Bedömning

Region Gotland har en policy för medborgardialog som formulerar de principer som ska gälla vid de förtroendevaldas organiserade dialoger med medborgare på Gotland i särskilda frågor som innebär större förändringar och/eller har en långsiktig påverkan på samhället och som direkt berör de som bor, lever och/eller verkar på Gotland. Policyn anger att för att överväga medborgardialog bör frågan vara påverkbar och de förtroendevalda påverkbara i frågan.

Efter att frågan diskuterats i samband med en workshop tillsammans med barn- och utbildningsnämndens ledamöter 2025-03-25 har förvaltningen kommit fram till ett upplägg där nämnden genomför ett antal informationsmöten på Gotland tillsammans med förvaltningsrepresentanter under hösten 2025, parallellt med olika andra informationsinsatser kring de utmaningar nämnden står inför och de konsekvenser det stora barn- och elevtappet medför. Målsättningen för insatserna är att skapa kännedom om nuläget - att medborgare ska vara informerade och ha kunskapen om att den demografiska utvecklingen ställer krav på att anpassningar görs.

Förvaltningen har för närvarande inte något uppdrag kring att göra någon översyn av grundskolorganisationen och det finns inte heller någon konkret frågeställning eller åtgärd/alternativ att ta ställning till för medborgare i samband med de öppna mötena.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2025-05-08
Region Gotlands policy för medborgardialog

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör